

день, а до того залишеною на місці рубки. Саме в таких ситуаціях у кримінальних провадженнях готування до злочину описується за допомогою формулювань на кшталт «проїзжав повз місце рубки, побачив зрубану деревину, виник корисливий мотив на незаконне заволодіння». Тому, якщо деревина вже оприбуткована, а її злочинцем перевезено, то однозначно матиме місце сукупність злочинів ст. 185 КК та ст. 246 КК України, що, вочевидь, не правильно з логічної точки зору.

Враховуючи вищевикладені аргументи, вважаємо, що викладення диспозиції ст. 246 КК в її новій редакції не привело до зменшення кримінальних правопорушень, водночас спричинивши виникнення низки дискусійних питань правозастосовного характеру. Вважаємо, що оскільки незаконна порубка є злочином проти довкілля, а перевезення, зберігання, збут – злочинами проти власності, то відповідальність за їхнє вчинення не повинна передбачатися однією нормою. У зв'язку із цим пропонуємо виключити із диспозиції ст. 246 КК вказівку на «незаконне перевезення, зберігання, збут лісу».

УДК 346.9

«ТРЕТІ ОСОБИ» ЯК УЧАСНИКИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

О. Є. Дякуновський

Контроль виник одночасно з розвитком людського суспільства, з урізноманітненням господарських процесів та служив засобом регулювання виробництва і розподілу здобутих засобів життя [1, с. 12].

Державний контроль є невід'ємним атрибутом ринкової економіки. Саме завдяки йому запобігаються порушення і свавілля в економіці [2, с. 101].

Як правова категорія державний контроль у сфері господарської діяльності постійно знаходиться у колі інтересів практиків та науковців. Увагу цій тематиці приділяли такі дослідники як В. М. Гаращук, В. М. Горшеньов, В. В. Добровольська, Б. В. Деревянко, В. С. Мілаш, Н. В. Никитченко, О. П. Подцерковний, В. А. Устименко. Проте розвиток правової доктрини, постійні зміни умов ведення господарської діяльності, вдосконалення підходів державного управління та розвиток євроінтеграційних процесів обумовлює актуальність проведення подальших досліджень за обраною тематикою. Метою дослідження є розробка теоретико-практичних висновків стосовно поняття «треті особи» як учасників процесу здійснення державного контролю у сфері господарської діяльності та обґрунтування пропозицій щодо його уточнення.

Закон «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» містить статтю 20 «Громадський захист прав суб'єктів господарювання», якою встановлено право громадських об'єднань в особі їх уповноважених представників здійснювати захист прав і законних інтересів суб'єктів господарювання під час здійснення щодо них заходів державного нагляду (контролю) та обов'язок органів державного нагляду (контролю) розглядати звернення громадських об'єднань, їх уповноважених представників в інтересах суб'єктів господарювання в порядку, встановленому для розгляду звернень суб'єктів господарювання. Співвідношення вищенаведеного положення із принципом незалежності органів державного нагляду (контролю) є предметом певних наукових дискусій. Окремі правники вважають що такий підхід щодо заходів громадського контролю негативно впливає на незалежність контролюючих органів. Однак в цілому дослідники позитивно оцінюють широку можливість участі суб'єктів господарювання (через створені ними громадські організації тощо) в організації та здійсненні державного контролю, для забезпечення його об'єктивності [3, с. 190–191].

Певною мірою з такою позицією слід погодитися. Громадські об'єднання підприємців можуть здійснювати ефективний захист як окремих підприємців, так і прав суб'єктів господарювання в цілому.

Так, Українська Рада Бізнесу виступила на захист прав підприємців у зв'язку із внесенням проєкту Закону про внесення змін до Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» щодо запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) (реєстр. номер 3890 від 17 липня 2020 року), щодо запровадження відповідальності для суб'єктів господарювання за пропуск, допуск особи в громадські будинки, споруди, громадський транспорт без вдягнутих засобів індивідуального захисту або невжиття заходів щодо перебування особи в громадських будинках, спорудах, громадському транспорті без такого засобу індивідуального захисту оскільки відсутність чітких вимог до порядку виконання зазначеної норми Закону на практиці може призвести до зловживання своїми правами з боку контролюючих органів, стане поштовхом до масових перевірок та безпідставного притягнення до відповідальності суб'єктів господарювання [4].

Частиною другою статті 20 Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» [5] передбачено, що суб'єкти господарювання можуть залучати третіх осіб з метою захисту своїх прав та законних інтересів у ході здійснення заходів державного нагляду (контролю).

Треті особи мають право: бути присутніми під час здійснення заходів державного нагляду (контролю); знайомитися з документами та матеріалами, що стосуються здійснення державного нагляду (контролю); представляти інтереси суб'єктів господарювання перед органами державного нагляду (контролю) в порядку, встановленому законом; здійснювати інші дії в інтересах суб'єктів господарювання у встановленому законом порядку.

Поняття «треті особи» міститься у статті 1 вказаного вище Закону. Ними є юридичні та фізичні особи (адвокати, аудитори, громадські об'єднання в особі їх уповноважених представників та інші), які залучаються суб'єктами господарювання або органами державного нагляду (контролю) в ході здійснення заходів державного нагляду (контролю).

Слід вказати, що таке визначення не є повністю коректним, адже воно стосується саме громадського контролю (виходячи з положень статті 20 Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності»), але не містить вказівки на відповідні обмеження кола юридичних осіб. З іншого боку, згідно з частиною п'ятою статті 1 Закону «Про громадські об'єднання» [6] громадське об'єднання може здійснювати діяльність зі статусом як юридичної особи, так і без такого статусу.

Таким чином, необхідним є уточнення поняття «треті особи» в контексті частини другої статті 20 Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» щодо здійснення громадського контролю, а саме доцільно вказати, що ними є громадські об'єднання та фізичні особи (адвокати, аудитори тощо), які залучаються суб'єктами господарювання або органами державного нагляду (контролю) в ході здійснення заходів державного нагляду (контролю).

Література

1. Зубчик С. М. Внутрішньогосподарський контроль на підприємствах: організація та методика: дис...канд.екон.наук: 08.00.09 / Луцький національний технічний університет. Львів, 2016. 282 с.
2. Дерев'янко Б. В. Про удосконалення здійснення державного контролю та нагляду за діяльністю суб'єктів господарювання. Юридичний науковий електронний журнал. 2015. № 4. С. 99–102. URL: http://www.lsej.org.ua/4_2015/26.pdf.
3. Грудницька С. М., Никитченко Н. В. Окремі питання концептуальних засад державного управління економікою в умовах регіоналізації суспільних відносин. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. 2015. Вип. 3. С. 187–196.
4. Відкритий лист Української Ради Бізнесу. URL: <https://urb.org.ua/biznes-asocziaczi%D1%97-zasterigayut-vid-perekladannya-vidpovidalnosti-na-pidpri%D1%94mcziv-za-perebuvannya-vidviduvachiv-bez-masok/>.
5. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності: Закон України від 05.04.2007 р. Відомості Верховної Ради України. 2007. № 29. ст. 389.
6. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 р. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 1, ст. 1.